

COMPLIANCE REGELING MEDEDINGING Vereniging van Rotterdamse Cargadoors

Considerans

Zowel de Nederlandse als Europese mededingingsregels verbieden overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen, die tot doel of tot gevolg hebben dat de mededinging op de markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst. Dit zogeheten kartelverbod wordt door mededingingsautoriteiten ruim uitgelegd en nauwlettend in de gaten gehouden. De nationale en Europese mededingingsautoriteiten houden toezicht op vrije concurrentie en dit toezicht strekt zich specifiek ook uit tot scheepsagenten en rederijkantoren ('cargadoors').

Overtredingen van het kartelverbod worden door mededingingsautoriteiten nauwlettend in de gaten gehouden. Mededingingsautoriteiten kunnen een onderzoek starten als zij vermoeden dat er sprake is van een overtreding van het kartelverbod, op basis van eigen onderzoek, (anonieme) tipgevers of clementieverzoeken van ondernemingen die schoon schip willen maken. Een onderzoek van de mededingingsautoriteiten kan verstrekkende gevolgen hebben voor de betrokken ondernemingen of ondernemersvereniging. De mededingingsautoriteiten kunnen onaangekondigde bedrijfsbezoeken bij ondernemingen en ondernemersverenigingen uitvoeren, waarbij zij inzage vorderen in de complete administratie, bedrijfsgegevens en e-mail accounts.

De gevolgen van een overtreding van het kartelverbod mogen geenszins worden onderschat.

Ondernemingen en ondernemersverenigingen kunnen onder andere geconfronteerd worden met:

- 1 hoge administratieve boetes (boetes kunnen oplopen tot 10% van de jaaromzet van de onderneming of zelfs tot 10% van de gezamenlijke omzet van de leden van een brancheorganisatie);
- 2 persoonlijke boetes voor feitelijk leidinggevenden (tot EUR 450.000);
- 3 schadeclaims door gedupeerden;
- 4 publicitaire reputatieschade (zowel zakelijk als persoonlijk);
- 5 nietigheid van afspraken en overeenkomsten.

In het geval dat de VRC en de bij haar als lid aangesloten onderneming(en) zouden deelnemen aan dezelfde inbreuk, kan deze inbreuk zowel worden toegerekend aan de VRC als aan haar leden.

In beginsel staan mededingingsautoriteiten positief tegenover samenwerking tussen ondernemingen, mits de ondernemingen daardoor in staat zijn efficiënter te werken, meer te innoveren en vooral beter met elkaar te concurreren.

Verenigingen zoals de VRC kunnen bij verschillende vormen van samenwerking een nuttige rol vervullen en activiteiten uitvoeren waartoe individuele ondernemingen zelfstandig niet in staat zijn.

Hierbij kan gedacht worden aan belangenbehartiging, het geven van voorlichting, het fungeren als aanspreekpunt voor de sector, maar ook aan het gemeenschappelijk uitvoeren van onderzoek naar factoren en omstandigheden die in algemene zin van invloed zijn op ondernemingen binnen de sector en het bevorderen van de kwaliteit van het aanbod van goederen en diensten.

Ook de uitwisseling van bepaalde soorten van informatie tussen ondernemingen via de VRC kan mededinging bevorderend zijn, bijvoorbeeld het volgen van algemene marktontwikkelingen of ontwikkelingen van nieuwe technologieën. Dergelijke ondersteuning door een brancheorganisatie is toegestaan, zolang hiermee de mededinging niet direct of indirect negatief beïnvloed wordt. Onzekerheid over het commerciële en strategische beleid van de concurrent is een belangrijke prikkel om te innoveren en de bedrijfsvoering efficiënter in te richten. De VRC omarmt haar rol hierin.

Deze Compliance Regeling Mededinging (CRM) voor de Vereniging van Rotterdamse Cargadoors (VRC) past mede conform hetgeen in haar statuten is omschreven in het streven van het VRC naar een brancheorganisatie die vrij is van ongeoorloofde beperkingen van de mededinging.

Het CRM streeft na de bewustwording van het bestuur, de directie, de medewerkers en de bij de VRC aangesloten ondernemingen van regelgeving op het gebied van Nederlands en Europees mededingingsrecht alsmede de bevordering van de strikte naleving van de geldende mededingingsregels.

In de CRM wordt een toelichting op de relevante mededingingswetgeving gegeven, toegespitst op de brancheorganisatie en de daarbij aangesloten ondernemingen. De CRM waarborgt voor een brancheorganisatie-breed bewustzijn van de mededingingsrechtelijke regels en stelt zoveel mogelijk zeker dat deze regels in concrete situaties worden nageleefd.

De CRM is enerzijds een instrument ter voorkoming van inbreuken op het mededingingsrecht. Anderzijds voorziet de CRM in actieve signalering en besluitvorming omtrent beëindiging van een inbreuk in het geval dat desondanks een inbreuk op de mededingingsregels blijkt te zijn gemaakt.

De CRM richt zich in het bijzonder op : het bestuur, secretariaat, en andere personen die deelnemen aan besturen, commissies en andere gremia van de VRC en haar leden. Deze doelgroep kan gezien de aard van de genoemde functies en structuren eerder in aanraking met het mededingingsrecht komen.

De aanwijzing van deze doelgroep laat echter onverlet dat op eenieder de verplichting rust zich aan de mededingingsregelgeving te houden.

Op besluiten van de VRC is het kartelverbod ook van toepassing. Het maakt daarbij niet uit of het om een formeel besluit gaat of slechts om een aanbeveling waarvan de VRC aangeeft dat het aan haar leden is om te bepalen wat zij met de aanbeveling doen. Ook voor brancheorganisaties is slechts van belang of zij handelingen verrichten die ertoe strekken de mededinging te verhinderen, beperken of vervalsen. Als gevolg hiervan zijn adviezen en aanbevelingen van brancheorganisaties die betrekking hebben op (onderdelen van) prijzen en tarieven, met inbegrip van kortingen en toeslagen, naar hun aard mededinging beperkend en vallen derhalve onder het kartelverbod.

De VRC zal juist wel een actieve dan wel faciliterende rol kunnen spelen in het ter beschikking stellen van objectieve, geaggregeerde informatie en inlichtingen die het voor de bij haar aangesloten leden eenvoudiger maken hun eigen kostprijsstructuur te berekenen en zelfstandig de verkoopprijzen vast te stellen. Een voorbeeld hiervan is het opstellen van calculatieschema's of kostenramingen, waaruit slechts duidelijk wordt welke posten van belang zijn bij het berekenen van prijzen en kostenramingen, waarbij alle vrijheid overblijft voor de ondernemer om zelf zijn commerciële beleid en prijzen vast te stellen en de normale onzekerheid in de markt waarborgen.

De VRC geniet als brancheorganisatie voor de cargadoors een goede reputatie. De VRC wenst haar goede reputatie, alsmede de goede reputatie van haar leden en - zo mogelijk - te verbeteren. Enige inbreuk op het mededingingsrecht kan onder andere leiden tot (publicitaire) reputatieschade, zowel voor de VRC als voor haar leden. De VRC streeft ernaar haar activiteiten ten behoeve van en samen met haar leden te ontplooiën op een wijze die zichtbaar in overeenstemming is met het mededingingsrecht. Deze CRM zal de VRC alsook haar leden hierbij ondersteunen.

Integriteit en vertrouwen zijn onmisbare waarden voor het goed functioneren van de cargadoorssector. Eenieder die met deze voor de Nederlandse economie zeer belangrijke bedrijfstak te maken heeft, moet er zeker van kunnen zijn dat de sector in alle opzichten integer opereert en te vertrouwen is. Naleving van deze CRM dient mede de integriteit en daarmee het vertrouwen in de cargadoorssector te waarborgen. De VRC zal zich er ten zeerste voor inspannen dat deze CRM nageleefd wordt. Zij hecht er vanuit het oogpunt van integriteit dan ook veel waarde aan dat de doelgroep van deze CRM zich zal gedragen met inachtneming van de geldende mededingingsregels.

Compliance verplichting

Het uitgangspunt van de mededingingsregels en daarmee ook van deze CRM is dat iedere ondernemer zijn commerciële beleid en prijzen zelfstandig behoort te bepalen zonder het voorgenomen marktgedrag af te stemmen met zijn concurrenten. De rol van de VRC is om de onderlinge concurrentie tussen de aangesloten ondernemingen op geen enkele manier te beperken.

In het kader van deze CRM betekent dit dat de VRC en haar leden conform de statuten van de VRC zich verplichten zich te onthouden van de volgende gedragingen en samenwerkingsvormen:

- a. adviezen, aanbevelingen en onderlinge afspraken over (onderdelen van) prijzen en tarieven (met inbegrip van kortingen en toeslagen), (vervoer)voorwaarden (voor zover relevant voor de onderlinge concurrentie van de leden), minimaal benodigde marges, bedrijfskosten en kostprijsberekeningen;
- b. adviezen, aanbevelingen en afspraken over extrapolaties naar de toekomst ten aanzien van onvoorspelbare ontwikkelingen en investeringen;
- c. (onderlinge) verdeling van markten, opdrachtgevers en ontvangers;
- d. het uitwisselen van (concurrentiegevoelige) informatie over marktdeelnemers en marktaangelegenheden in de breedste zin des woords, waardoor de normale onzekerheid in de markt over voorgenomen marktgedrag van marktdeelnemers wordt uitgeschakeld;
- e. het uitwisselen van (strategische) informatie die niet voor marktdeelnemers algemeen toegankelijk is, of die tot individuele situaties of individuele ondernemingen herleidbaar is;
- f. het organiseren van, deelnemen aan of niet-openlijk distantiëren van overeenkomsten en gedragingen die in strijd zijn met de mededingingsregels;
- g. het doen van uitlatingen, zowel in woord als geschrift, waardoor de indruk kan worden gewekt dat de VRC, of de bij haar aangesloten ondernemingen betrokken zijn bij bovengenoemde gedragingen.

De VRC, de bij haar aangesloten ondernemingen zullen voor bijeenkomsten van bestuur, commissies en werkgroepen van de VRC een agenda opstellen in overeenstemming met de CRM en met inachtneming van het hiervoor onder a) – g) bedoelde.

Deze agenda zal strikt worden gevolgd. Bij het vermoeden van mededinging beperkend gedrag zijn de VRC, haar vertegenwoordigers en de bij haar aangesloten ondernemingen verplicht zich hier openlijk van te distantiëren en het gedrag te (doen) staken en gestaakt te houden.

Uiteindelijk is iedere persoon uit de aangewezen doelgroep op wie deze CRM van toepassing is zelf verantwoordelijk voor het respecteren van het mededingingsrecht. Overtreding, of nalaten tot ingrijpen bij een overtreding, van de CRM door enige persoon uit de aangewezen doelgroep kan leiden tot sancties met betrekking tot het lidmaatschap van de VRC. Eveneens kunnen sancties worden verbonden indien enige persoon uit de aangewezen doelgroep heeft nagelaten een einde te maken aan een overtreding waarvan hij op de hoogte is of redelijkerwijs op de hoogte had kunnen zijn.

Het bestuur van de VRC heeft tot taak om de effectiviteit van de CRM te bevorderen door toe te zien op implementatie, naleving en actualisering van deze regeling. Binnen het bestuur zal een bestuurslid worden aangemerkt en kenbaar gemaakt als vertrouwenspersoon voor toepassing van deze compliance regeling.

Deze CRM treedt in werking per 15 november 2016 en is vastgesteld en ondertekend door het bestuur van de VRC. Periodieke aanpassingen aan de CRM zullen aan eenieder uit de aangewezen doelgroep worden gecommuniceerd en zijn vanaf de dag na die bekendmaking automatisch van kracht.

K. Groeneveld
Voorzitter

Rotterdam, december 2016